

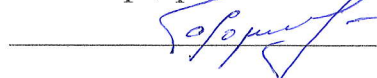
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри міжнародної
економіки та туризму

Протокол № 2 від “03. 09” 2018 р.

Зав. кафедри

Г.О. Горіна

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІКА ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА»

(заочна форма навчання)

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів ECTS 4

Розробник: Ніколайчук О.А.
доц. кафедри міжнародної
економіки та туризму, к.е.н.

2018 – 2019 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова для студентів напрямку підготовки 6.140103 «Туризм»
Семестр (осінній / весняний)	Осінній
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120
Кількість модулів	1
Лекції, годин	8
Практичні / семінарські, годин	4
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	108
Вид контролю	Екзамен, контрольна робота

2. Програма дисципліни

Ціль – формування у студентів економічного мислення та системи спеціальних економічних знань щодо управління господарсько-фінансовою діяльністю туристичних підприємств, опанування необхідними практичними навичками економічного обґрунтування управлінських рішень.

Завдання: отримання теоретичних та практичних знань щодо особливостей функціонування, організації діяльності, структури та економічного управління туристичним підприємством; оволодіння методикою проведення комплексних економічних розрахунків з метою обґрунтування управлінських рішень та виявлення резервів підвищення ефективності господарської діяльності туристичних підприємств.

Предмет: загальні закономірності функціонування і розвитку підприємств туристичної сфери.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Економічні основи туристичної діяльності.
2. Туристичний ринок та особливості його функціонування.
3. Економічна стратегія та планування діяльності в управлінні туристичним підприємством.
4. Виробнича програма підприємств туристичного бізнесу.
5. Основні фонди та оборотні кошти туристичних підприємств.
6. Управління трудовими ресурсами підприємств туристичної сфери.
7. Управління доходами підприємств туризму.
8. Витрати та собівартість послуг на туристичних підприємствах
9. Ціноутворення в туризмі.
10. Прибуток та рентабельність на туристичних підприємствах.
11. Управління інвестиційною діяльністю на туристичних підприємствах.
12. Управління ризиком та напрями запобігання банкрутству туристичних підприємств.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Економічне управління туристичними підприємствами					
Тема 1. Економічні основи туристичної діяльності	7				7
Тема 2. Туристичний ринок та особливості його функціонування	7				7
Тема 3. Економічна стратегія та планування діяльності в управлінні туристичним підприємством	8,5	0,5			8
Тема 4. Виробнича програма підприємств туристичного бізнесу	11	0,5	0,5		10
Тема 5. Основні фонди та оборотні кошти туристичних підприємств	11,5	1	0,5	-	10
Тема 6. Управління трудовими ресурсами підприємств туристичної сфери	11	1	1		9
Разом за змістовим модулем 1	56	3	2	-	51
Змістовий модуль 2. Фінансово-економічні результати діяльності туристичних підприємств та їх оптимізація					
Тема 7. Управління доходами підприємств туризму	11,5	1	0,5	-	10
Тема 8. Витрати та собівартість послуг на туристичних підприємствах	11,5	1	0,5	-	10
Тема 9. Ціноутворення в туризмі	10,5	1	0,5	-	9
Тема 10. Прибуток та рентабельність на туристичних підприємствах	11,5	1	0,5		10
Тема 11. Управління інвестиційною діяльністю на туристичних підприємствах	9,5	0,5			9
Тема 12. Управління ризиком та напрями запобігання банкрутству туристичних підприємств	9,5	0,5			9
Разом за змістовим модулем 2	64	5	2	-	57
Усього годин	120	8	4	-	108

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	Семінар з виконанням практичних завдань Виробнича програма, капітал та трудові ресурси туристичного підприємства	2
2	Семінар з виконанням практичних завдань Доходи, витрати та ціноутворення підприємств туристичної сфери	2
Всього		4

5. Індивідуальні завдання

1. Вирішення практичного завдання за індивідуальними даними щодо оцінки ефективності мотиваційної системи на туристичному підприємстві та розробки напрямків її оптимізації.
2. Виконання практичного завдання розрахункового характеру за індивідуальними даними щодо формування ціни туру.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема семінарських (практичних) занять	Кількість годин самостійної роботи	Форми самостійної роботи	Засоби діагностики
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Економічне управління туристичними підприємствами	51	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: туристичний бізнес на Україні, підприємницька діяльність в туристичному бізнесі, правові основи організації туристичних підприємств, процес обґрунтування стратегії туристичних підприємств, механізм економічного управління туристичним бізнесом; класифікації планів та методи планування діяльності на туристичному підприємстві, принципи та етапи розробки виробничої програми, показники оцінки та спрацювання основних засобів, структура та показники ефективності використання оборотних коштів; шляхи підвищення ефективності використання основних засобів та оборотних коштів туристичних підприємств, класифікація та структура персоналу туристичного підприємства, планування чисельності,	Тестування, виконання індивідуального завдання

1	2	3	4
		<p>система та принципи управління персоналом на туристичному підприємстві, показники ефективності використання персоналу, механізм мотивації та форми мотивації персоналу, форми і системи оплати праці в економіці туризму, планування фонду оплати праці. Джерело [1, 2, 4, 6, 8, 10-17]. 2. Самоперевірка знань шляхом тестування на знання термінів і базових понять 3. Підготовка індивідуального завдання</p>	
<p>Змістовий модуль 2. Фінансово-економічні результати діяльності туристичних підприємств та їх оптимізація</p>	<p>57</p>	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: стратегія формування доходів на туристичному підприємстві, методика розрахунку та показники доходності туристичних підприємств, витрати на туристичному підприємстві, методи та принципи визначення собівартості туристичного туру, методи планування витрат, напрями зниження собівартості послуг на туристичному підприємстві; особливості, фактори та методи ціноутворення в туризмі, структура ціни на туристичний продукт, методика складання цін на туристичні послуги, цінова політика туристичної фірми, система формування та розподілу прибутку туристичних підприємств, показники прибутку та рентабельності на туристичних підприємствах; характеристика та порядок формування інвестиційних ресурсів туристичного підприємства, інвестиційні проекти в туризмі; методичний інструментарій оцінювання рівня ризику на туристичному підприємстві, напрями запобігання ризику; сутність, форми та причини банкрутства туристичних підприємств Джерело [1, 2, 4, 6-8, 10-17]. 2. Самотестування. 3. Підготовка індивідуального завдання</p>	<p>Тестування, виконання індивідуального завдання</p>
<p>Разом</p>	<p>108</p>		

7. Результати навчання

1.	Знання суті, змісту та основних понять економіки туризму та туристичного бізнесу
2.	Знання туристичного ринку та підприємницької діяльності в туризмі
3.	Знання сутності та особливостей планування діяльності туристичного підприємства, місце економічної стратегії в управлінні туризмом
4.	Знання основних та оборотних фондів туристичного підприємства
5.	Знання трудових ресурсів та продуктивності праці в туризмі.
6.	Знання мотивації та організації оплати праці працівників туристичного підприємства
7.	Уміння планувати виробничу програму діяльності підприємств туристичної індустрії
8.	Уміння формувати та використовувати доходи туристичних підприємств
9.	Вміти оцінювати стан та ефективність використання трудових ресурсів
10.	Вміти визначати собівартість послуг на туристичному підприємстві та обґрунтовувати пріоритетні напрямки її зниження
11.	Мати практичні навички щодо використання методики складання цін на туристичні послуги
12.	Вміти розробляти та обґрунтовувати управлінські рішення щодо забезпечення ефективного управління прибутком на туристичних підприємствах
13.	Вміти оцінювати ефективність інвестиційної діяльності на туристичних підприємствах
14.	Вміння ідентифікувати та оцінювати ризики туристичного підприємства
15.	Вміння оцінювати ймовірність банкрутства туристичного підприємства та розробляти напрями запобігання

8. Розподіл балів, які отримують студенти впродовж семестру

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	50	100
15	20	15		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	
60-69	E	3, «задовільно»
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

9. Методичне забезпечення

Електронний конспект лекцій, методичні вказівки з вивчення дисципліни, комплекти індивідуальних завдань, навчальна та наукова література, нормативні документи.

10. Рекомендована література

Основна

1. Городня Т.А. Економіка туризму: теорія і практика: Навчальний посібник / Т.А.Городня, А.Ф.Щербак. – К.: Кондор-Видавництво, 2012. – 436 с.
2. Дядечко Л.П. Економіка туристичного бізнесу: Навчальний посібник / Л.П. Дядечко. - К.: Центр учбової літератури, 2007. – 224 с.
3. Замедлина Е.А. Экономика отрасли: туризм: Учебное пособие для студ. проф. образ. / Е.А. Замедлина, О.Н. Козырева. - М.: Альфа-М: ИНФРА-М, 2007. – 205 с.
4. Мальська М.П. Економіка туризму: теорія та практика: Підручник / М.П. Мальська, М.Й. Рутинський, С.В. Білоус, Н.Л. Мандюк. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 544с.
5. Мальська М.П. Туристичний бізнес: теорія та практика: Навч. посіб. / М.П. Мальська, В.В. Худо. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 424 с.
6. Ткаченко Т.І. Економіка готельного господарства і туризму: Навч. посібник / Т.І. Ткаченко, С.П. Гаврилюк. – К.: КНТЕУ, 2010. – 179 с.

Допоміжна

7. Андренко І.Б. Фінансово-економічний аналіз підприємств туризму: підручник /І.Б. Андренко, Н.М. Влащенко. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 308 с.
8. Балабанов И.Т. Экономика туризма: Учебное пособие / И.Т. Балабанов, А.И Балабанов. – М.: Финансы и статистика, 2003. – 176 с.
9. Балашова Р.І. Організація діяльності туристичного підприємства: Навч. посіб. /Р.І. Балашова. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 184 с.
10. Горбылева З.М. Экономика предприятий туризма : учеб.-метод. пособие / З.М. Горбылева. – Минск : РИПО, 2014. – 226 с
11. Дмитриев М.Н., Забаева М.Н., Малыгина Е.Н. Экономика туристского рынка: Учебник. - М.: Юнити-Дана, 2010. - 312 с.
12. Здоров А.Б. Экономика туризма: Учебник / А.Б. Здоров – М.: Финансы и статистика, 2004. – 272 с.

13. Костащук В.І. Економіка і ціноутворення в галузі туризму [Текст] : навч. посіб. / В. І. Костащук ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці : Рута, 2012. - 135 с
14. Мальська М.П. Організація та планування діяльності туристичних підприємств: теорія та практика: Навчальний посібник / М.П. Мальська, О. Ю. Бордун. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 248 с.
15. Методичні вказівки з організації практичних занять та самостійної роботи студентів з дидактичним забезпеченням з дисципліни „Економіка та ціноутворення на підприємствах туристської індустрії” (для студентів 3 курсу всіх форм навчання напряму підготовки 0504-„Туризм”). Укл.: Нохріна Л.А., Александрова С.А., Щербина Л.В. – Харків: ХНАМГ, 2007 – 51с.
16. Методичні вказівки до виконання практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Маркетинг» (для студентів 3 і 4 курсів усіх форм навчання напряму підготовки 6.140103 – Туризм/ Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад.: Л. Л. Калініченко, А. С. Соколенко. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 40 с
17. Пуцентейло П.Р. Економіка і організація туристично-готельного підприємництва: навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2007. - 344 с.

Інформаційні ресурси

18. Гаагская декларация Межпарламентской конференции по туризму від 14.04.1989 [Електронний ресурс] // ООН. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_904
19. Глобальный этический кодекс туризма від 01.10.1999 [Електронний ресурс] // Всесвітня туристична організація. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/983_001
20. Хартия туризма від 01.01.1985 [Електронний ресурс] // Всесвітня туристична організація. – Режим доступу:http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_640
21. Закон України «Про Туризм» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/324/95-вр>
22. Закон України «Про курорти» від 05.10.2000 № 2026-III [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2026-14>
23. Постанова Верховної Ради України «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Розвиток туристичної індустрії як інструмент економічного розвитку та інвестиційної привабливості

України» від 13.07.2016 № 1460-VIII [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1460-19>

24. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
25. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри

Г.О. Горіна

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН З ДИСЦИПЛІНИ

№	Назва змістового модулю	Кількість годин за видами занять та період вивчення дисципліни						
		Лекції		Практичні		Самостійна робота		Дата поточного контролю
		год.	дата	год.	дата	год.	дата	
1	Змістовий модуль 1. Економічне управління туристичними підприємствами	3	Жовтень 2018 року	2	Жовтень 2018 року	51	листопад 2018 року	24.11.2018 р.
2	Змістовий модуль 2. Фінансово-економічні результати діяльності туристичних підприємств та їх оптимізація	5		2		57		
3	Індивідуальне завдання							09.01.2019 р.